

Π.3.2.1 Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες,
σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε
30 διδακτικές ώρες ανά τάξη

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Β΄ Λυκείου

Τίτλος:

«Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο»

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΟΥΚΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2013

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.1. Εκπαιδευτικά σενάρια και μαθησιακές δραστηριότητες, σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές, που αντιστοιχούν σε 30 διδακτικές ώρες ανά τάξη.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνος υπο-ομάδας εργασίας λογοτεχνίας: Βασίλης Βασιλειάδης.

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρά Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101 , Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

Δημιουργός

Νικόλαος Κούκης

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική λογοτεχνία

(Προτεινόμενη) Τάξη

Β΄ Λυκείου

Χρονολογία

Μάιος 2013

Διδακτική/θεματική ενότητα

—

Διαθεματικό

Όχι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

—

Χρονική διάρκεια

Οκτώ (8) διδακτικές ώρες

Χώρος

I. Φυσικός χώρος:

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα προβολών.

II. Εικονικός χώρος: ιστοσελίδα ή ιστολόγιο (το οποίο θα δημιουργήσουν οι μαθητές με τη συνδρομή του εκπαιδευτικού).

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Για την υλοποίηση του παρόντος σεναρίου ο εκπαιδευτικός πρέπει να έχει: (α) εξοικείωση και εμπειρία στη χρήση της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου εργασίας των μαθητών και (β) γνώση και ευχέρεια στη δημιουργία και διαχείριση μιας ιστοσελίδας ή ενός ιστολογίου.

Οι μαθητές πρέπει να έχουν: (α) ευχέρεια στη χρήση του διαδικτύου, (β) γνώση κάποιου προγράμματος επεξεργασίας κειμένου (π.χ. Word), (γ) τη δυνατότητα δημιουργίας και διαχείρισης μιας ιστοσελίδας ή ενός ιστολογίου.

Επιπλέον, βασική προϋπόθεση αποτελεί η τρίωρη, τουλάχιστον, ενασχόληση των μαθητών με τη μελέτη κάποιων βασικών χαρακτηριστικών στοιχείων του τρόπου γραφής του Παπαδιαμάντη. Τα αποσπάσματα διηγημάτων και τα πλήρη διηγήματα που υπάρχουν στο σχολικό εγχειρίδιο αποτελούν επαρκές υλικό ώστε να τροφοδοτήσουν μια συζήτηση για τον Παπαδιαμάντη και ώστε να υπάρξει η απαραίτητη τριβή των μαθητών με την ιδιαιτερότητα της γλώσσας και της γραφής του. Οι άξονες στους οποίους θα κινηθεί η μελέτη πριν την υλοποίηση του σεναρίου είναι τα βιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα, η ρεαλιστική απεικόνιση προσώπων και τοπίων, τα αυτοβιογραφικά στοιχεία που ανιχνεύονται εντός των διηγημάτων, ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα, ο τόπος και ο χρόνος της δράσης, η πρωτοπρόσωπη ή/ και τριτοπρόσωπη αφήγηση, καθώς και η γλώσσα των κειμένων.

Τέλος, οι προϋποθέσεις που αφορούν την υλικοτεχνική υποδομή της σχολικής μονάδας είναι τα ακόλουθα: (α) εργαστήριο πληροφορικής με τουλάχιστον πέντε (5) Η/Υ (ώστε να αντιστοιχεί ένας σε κάθε ομάδα εργασίας των μαθητών), με εγκατεστημένο κάποιο πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου και με σύνδεση στο διαδίκτυο, (β) αίθουσα προβολών ή ένας φορητός Η/Υ με βιντεοπροβολέα, ώστε κατά την παρουσίαση των εργασιών των ομάδων να μην είναι αναγκαία η μετακίνηση των μαθητών στο εργαστήριο πληροφορικής.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρόταση διδασκαλίας.

Το σενάριο στηρίζεται

Το σενάριο αντλεί

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το θέμα του σεναρίου είναι η μελέτη του έργου του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη με την αξιοποίηση του διαδικτύου. Οι μαθητές, με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού, θα επισκεφθούν έναν συγκεκριμένο ιστοχώρο ο οποίος έχει δημιουργηθεί για να προάγει τη μελέτη του έργου του εν λόγω συγγραφέα, θα συλλέξουν στοιχεία για τον ίδιο από το παρεχόμενο υλικό και θα προσπαθήσουν να εντοπίσουν χαρακτηριστικά γνωρίσματα του τρόπου γραφής του. Στη συνέχεια, με κριτική επεξεργασία των στοιχείων αυτών και με τη χρήση ενός διαδικτυακού εργαλείου κατασκευής ιστοσελίδων (ή ιστολογίων), οι μαθητές θα δημιουργήσουν μια ιστοσελίδα (ή ιστολόγιο) για τον συγγραφέα και τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του έργου του και της γραφής του. Ο πληθυσμός στόχος στον οποίο θα απευθύνεται η συγκεκριμένη ιστοσελίδα είναι κυρίως οι συνομήλικοι των μαθητών, οπότε θα ληφθεί ανάλογη μέριμνα για τον σχεδιασμό και το ύφος του υπό δημιουργία διαδικτυακού αυτού τύπου.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Το συγκεκριμένο σενάριο επιδιώκει να γνωρίσουν οι μαθητές τον Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη και το έργο του μέσα από το διαδίκτυο. Σημείο αναφοράς για τη γνωριμία αυτή θα είναι ο ιστότοπος [Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης](#) (Ιστοχώρος Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών). Ο ιστότοπος αυτός, εκτός από το σύνολο των δημοσιευμένων έργων του Παπαδιαμάντη σε ψηφιοποιημένη μορφή, περιλαμβάνει συλλογή άρθρων και πολυμεσικό υλικό, χρήσιμο για την προσέγγιση/ μελέτη του έργου του Παπαδιαμάντη.

Μέσα από το σενάριο επιδιώκεται οι μαθητές να μελετήσουν επιλεγμένα κείμενα και να συγκεντρώσουν ικανή ποσότητα στοιχείων για τον Παπαδιαμάντη, το έργο και τις ιδιαιτερότητες του τρόπου γραφής του, με απώτερο σκοπό να αναρτήσουν τα στοιχεία αυτά σε μια ιστοσελίδα (ή ιστολόγιο) για τον συγγραφέα, την οποία θα δημιουργήσουν οι ίδιοι. Στο πλαίσιο αυτό, οι μαθητές θα ασκηθούν στην εργασία σε ομάδες και θα παραγάγουν τον δικό τους λόγο, διατυπώνοντας την άποψή τους για το συγγραφικό έργο που θα μελετήσουν. Ακόμη, θα γίνουν πρώτα ερευνητές και στη συνέχεια δημιουργοί διαδικτυακού υλικού, συνεισφέροντας και αυτοί στην πληθώρα των πληροφοριών που υπάρχουν για τον Παπαδιαμάντη, αλλά απευθυνόμενοι, βεβαίως, στο συνομήλικό τους μαθητικό κοινό.

Κάθε ομάδα καλείται να επιλέξει ένα από τα διηγήματα του Παπαδιαμάντη και στη συνέχεια, έχοντάς το ως σημείο αναφοράς, να ερευνήσει ένα συγκεκριμένο πεδίο του έργου του συγκεκριμένου συγγραφέα. Συγκεκριμένα, η πρώτη ομάδα προσπαθεί να ανιχνεύσει σημεία του κειμένου στα οποία αναδεικνύεται ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα. Σε επόμενη δραστηριότητα, η ίδια ομάδα μελετά άρθρο του Κωστή Παλαμά, στο οποίο διατυπώνεται η άποψη του ποιητή για τον Παπαδιαμάντη και για τον κοινωνικό προβληματισμό που ενυπάρχει στο έργο του. Η δεύτερη ομάδα εμπλέκεται σε δραστηριότητες που σχετίζονται με τον ρεαλισμό της γραφής του Παπαδιαμάντη και μελετά άρθρο της Μ. Βαμβουνάκη, σχετικό με τον ιαματικό και παρηγορητικό χαρακτήρα του έργου του. Η τρίτη ομάδα αναζητά τα σημεία του κειμένου τα οποία μπορούν να θεωρηθούν ως αυτοβιογραφικά και έπειτα μελετά άρθρο της Σ. Παπασπύρου για τον Αλ. Παπαδιαμάντη, σχετικό με ενδιαφέροντα στοιχεία της ζωής και του έργου του. Η τέταρτη ομάδα εντοπίζει σημεία του κειμένου στα οποία αποκαλύπτεται ο χαρακτήρας δύο εκ των ηρώων του διηγήματος και η στάση του συγγραφέα απέναντί τους και στη συνέχεια μελετά άρθρο του Ν. Παρίση για τον Αλ. Παπαδιαμάντη, σχετικό με τις μορφές των προσώπων που περιέχονται στο έργο του. Τέλος, η πέμπτη ομάδα ερευνά τα σημεία του κειμένου στα οποία αναδεικνύεται η ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα και

μελετά άρθρο της Ελ. Κοτζιά για τον Αλ. Παπαδιαμάντη, στο οποίο διατυπώνεται την άποψη της αρθρογράφου για τον συγγραφέα και για την ιδιομορφία της γλώσσας του.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν το συγγραφέα Αλέξανδρο Παπαδιαμάντη και το έργο του.
- Να εντοπίσουν στοιχεία που αποκαλύπτουν τον τρόπο ζωής στην ελληνική κοινωνία στα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ού αιώνα, όπως αυτά αποτυπώνονται στο έργο του Παπαδιαμάντη.
- Να ανιχνεύσουν την κοσμοθεωρία των ηρώων οι οποίοι εμφανίζονται στο συγγραφικό έργο του Παπαδιαμάντη και, μέσω αυτής, να συναγάγουν τις αξίες της εποχής του.
- Να εντοπίσουν τις διαφορές της ζωής στην ύπαιθρο και τα αστικά κέντρα, συγκρίνοντας την οπτική του ίδιου του συγγραφέα για το θέμα αυτό σε κάποια κείμενά του.

Γνώσεις για τη λογοτεχνία

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές:

- Να γνωρίσουν τον τρόπο γραφής, το ύφος και την ιδιομορφία της γλώσσας του Παπαδιαμάντη μέσα από κάποια έργα του.
- Να γνωρίσουν την ύπαρξη και λειτουργία των αυτοβιογραφικών στοιχείων στο λογοτεχνικό έργο του Παπαδιαμάντη.
- Να αντιληφθούν την εμφάνιση στο κείμενο στοιχείων που αποκαλύπτουν τον κοινωνικό προβληματισμό του συγγραφέα.

Γραμματισμοί

Με το σενάριο αυτό επιδιώκουμε οι μαθητές να μπορούν:

- Να δημιουργήσουν μια δική τους ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη, η οποία θα απευθύνεται σε άλλους μαθητές.
- Να φροντίσουν εκείνα τα στοιχεία που θα καταστήσουν την ιστοσελίδα ή το ιστολόγιό τους ελκυστική/ό στους υποψήφιους αναγνώστες-χρήστες του διαδικτύου.
- Να ανιχνεύουν αυτοβιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα εντός του λογοτεχνικού έργου.
- Να εντοπίζουν στοιχεία κοινωνικού προβληματισμού τα οποία αναδεικνύει ο συγγραφέας μέσα στα διηγήματά του.
- Να σκιαγραφούν μορφές προσώπων που περιέχονται στο έργο του, καθώς και να περιγράφουν τη στάση του συγγραφέα προς αυτά.
- Να αξιοποιούν κριτικά την πληθώρα πληροφοριών που αντλούν από το διαδίκτυο.
- Να αναρτούν αρχεία σε ιστοσελίδα (ή ιστολόγιο) και να αντιλαμβάνονται τη χρησιμότητα μιας (μαθητικής) ιστοσελίδας με υλικό για τον Παπαδιαμάντη στη μαθησιακή διαδικασία.

Διδακτικές πρακτικές

Το γεγονός ότι στο σενάριο επιδιώκεται η καλλιέργεια της συνεργασίας των μαθητών και η ενεργητική εμπλοκή τους στη μαθησιακή διαδικασία, μέσω των ομάδων στις οποίες εντάσσονται, έχει ως αποτέλεσμα την υιοθέτηση κατά κύριο λόγο της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας. Εντούτοις, κατά τη διάρκεια όλου του σεναρίου προβλέπεται και προδιαγράφεται ένας ρόλος συντονιστή για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος πρέπει να βοηθά τους μαθητές στην έγκαιρη υλοποίηση των επιμέρους εργασιών, ώστε να μην καταστρατηγηθεί το χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του σεναρίου.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Στο σχολικό βιβλίο των *Κειμένων Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* της Β΄ Λυκείου υπάρχουν αρκετά δείγματα από το έργο του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη. Συγκεκριμένα, υπάρχουν αποσπάσματα από τη *Φόνισσα* και τρία ακόμη ολόκληρα διηγήματά του, «Το μοιρολόγι της φώκιας», «Ο Αλιβάνιστος» και το διήγημα «Πατέρα στο σπίτι».

Όσον αφορά το τελευταίο αυτό διήγημα («Πατέρα στο σπίτι»), προτείνεται ενδεικτικά: α) «να επισημανθούν ... η ρεαλιστική απεικόνιση της ζωής σε μια φτωχική συνοικία της Αθήνας, τα αυτοβιογραφικά στοιχεία ... και ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα», β) «να εντοπιστεί ... το πλαίσιο του διηγήματος, τόπος και ο χρόνος», γ) «να προσεχθούν τα πρόσωπα ... η ρεαλιστική απεικόνισή τους και η στάση του συγγραφέα απέναντι σε αυτά», δ) «να σχολιαστεί ο χρόνος της αφήγησης και ο μύθος – πλοκή», ε) «να σχολιαστεί η πρωτοπρόσωπη αφήγηση (συγγραφέας-αφηγητής) και η τριτοπρόσωπη αφήγηση (εγκιβωτισμένη του παντοπώλη)» (Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γενικό Λύκειο 2009: 179-180).

Οι οδηγίες αυτές με οδήγησαν σε έναν προβληματισμό αναφορικά με το τι θα πρέπει τελικά να διδαχθεί ο μαθητής της Β΄ Λυκείου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του. Το ερώτημα αυτό υπήρξε η αφορμή για τη σύνταξη του παρόντος σεναρίου, με την προσδοκία οι ίδιοι οι μαθητές να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη διαμόρφωση του αντικειμένου διδασκαλίας τους.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Η διδασκαλία τουλάχιστον ενός από τα διηγήματα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, τα οποία περιλαμβάνονται στο σχολικό εγχειρίδιο των *ΚΝΛ* της Β΄ Λυκείου, θεωρείται εκ των ων ουκ άνευ για τους διδάσκοντες το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας σε αυτή την τάξη. Με την επιλογή αυτή καλύπτεται η ανάγκη διδασκαλίας ενός κειμένου που κινείται στο χώρο της ηθογραφίας (Νέα Αθηναϊκή

Σχολή), και παράλληλα οι μαθητές έρχονται σε επαφή με δείγματα ρεαλιστικής πεζογραφίας.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο οι ΤΠΕ κατέχουν πρωτεύοντα ρόλο. Με τη αξιοποίησή τους, οι μαθητές θα αναχθούν σε ερευνητές και δημιουργούς νέου υλικού για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του, προσπαθώντας ταυτόχρονα να «μελετήσουν» λογοτεχνία μέσω του διαδικτύου. Ο απώτερος σκοπός του όλου εγχειρήματος έγκειται στο να μετατοπιστούν οι μαθητές από τον παραδοσιακό τους ρόλο στη διδασκαλία της λογοτεχνίας και να αναλάβουν, έστω και στο πλαίσιο του σεναρίου, την ευθύνη για τη μελέτη της.

Η επιλογή αυτή, εκτός από τις πιθανές αντιδράσεις των ίδιων των μαθητών που ενίοτε «βολεύονται» με τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας, έρχεται αντιμέτωπη και με τη γενικότερη αντίληψη περί διδασκαλίας του μαθήματος της λογοτεχνίας στο σχολείο, η οποία «χαρακτηρίζεται από σθεναρή αντίσταση στην ενσωμάτωση της καινοτομίας και της χρήσης των ΤΠΕ» (Αποστολίδου 2012: 4). Επομένως, στην ενεργητική εμπλοκή των ΤΠΕ στη διδασκαλία της λογοτεχνίας πρέπει να αναζητηθεί η προστιθέμενη αξία της πρότασης αυτής για τους μαθητές, οι οποίοι, ενώ για πολλά έτη παρακολουθούσαν το συγκεκριμένο μάθημα με έναν παγιωμένο τρόπο μελέτης, τώρα θα κληθούν να αλλάξουν όλη τη μέθοδο εργασίας τους.

Για την υλοποίηση του σεναρίου θα χρειαστεί να υπάρχουν στο εργαστήριο πληροφορικής του σχολείου πέντε (5) ηλεκτρονικοί υπολογιστές (σταθμοί εργασίας) με σύνδεση στο διαδίκτυο, φυλλομετρητής (Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrome, κ.ά.) και ένα πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου (Microsoft Word, LibreOffice Writer, κ.ά.). Τα λογισμικά (εργαλεία) που θα χρησιμοποιηθούν για τις ανάγκες του σεναρίου ανήκουν την κατηγορία των λογισμικών ανοικτού κώδικα (ελεύθερα λογισμικά) και θα αντληθούν από το διαδίκτυο από τους ίδιους τους μαθητές.

Κείμενα

Λογοτεχνικά κείμενα σχολικών εγχειριδίων

ΚΝΛ Β' Λυκείου:

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, «[Πατέρα στο σπίτι](#)»

Υποστηρικτικό/εκπαιδευτικό υλικό:

Μη λογοτεχνικά κείμενα

Παλαμάς, Κ. 1911. [Ο Παπαδιαμάντης](#). Ακρόπολις, 04-01-1911. [21-03-2013].

Κοτζιά, Ελ. 2005. [Ο Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης και η κριτική](#). Η Καθημερινή, 12-06-2005. [21-03-2013]

Παπασπύρου, Στ. 2010. [Γράφοντας, πίνοντας, ψέλνοντας](#). *Ελευθεροτυπία*, 31-12-2010 [21-03-2013]

Βαμβουνάκη, Μ. 2011. [«Εβλεπεν τα ίχνη του ιδίου εαυτού του και δεν επίστευεν»](#). *Ελευθεροτυπία*, 29-04-2011. [21-03-2013]

Παρίσης, Ν. 2011. Α.Π. [Από το τότε \(1911\) στο τώρα \(2011\)](#). *Ελευθεροτυπία*, 29-04-2011. [21-03-2013]

[Προσωπογραφίες Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη](#) (φωτογραφίες και καλλιτεχνικές απεικονίσεις) [21-03-2013]

Βίντεο

[Η νοσταλγός](#) (δύο βίντεο) [21-03-2013]

Ιστοσελίδες

Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης, [Ιστοχώρος Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (1 διδακτική ώρα)

1^η ώρα (αίθουσα διδασκαλίας)

Κατά την πρώτη διδακτική ώρα, οι μαθητές χωρίζονται σε πέντε (5) ομάδες και κάθονται στα θρανία τους μαζί με τα υπόλοιπα μέλη της ομάδας τους (συνολικός προβλεπόμενος χρόνος πέντε (5) λεπτών, καθώς οι μαθητές είναι αρκετά

εξοικειωμένοι με τον χωρισμό σε ομάδες από την προηγούμενη τάξη. Παίρνουν ο καθένας από ένα Φύλλο Εργασίας και τους δίνονται δύο (2) λεπτά να μελετήσουν την πρώτη δραστηριότητα η οποία περιλαμβάνει αφενός ομαδική εργασία στην τάξη και αφετέρου ατομική εργασία στο σπίτι.

Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός διαβάσει δυνατά στην τάξη το διήγημα «Πατέρα στο σπίτι» (ΚΝΑ: 72-77). Μετά την ανάγνωση, κάθε ομάδα ασχολείται με τη δική της εργασία και έξι (6) λεπτά πριν από το τέλος της διδακτικής ώρας, ένας εκπρόσωπος από κάθε ομάδα παρουσιάζει ενδεικτικά τις σημειώσεις που κράτησε η ομάδα του αναφορικά με το ζητούμενο της εργασίας της. Στη φάση αυτή δεν διατυπώνονται απορίες και δεν αναπτύσσεται κάποιος διάλογος σχετικά με το κείμενο, γιατί οι αντικειμενικοί στόχοι αυτής της διαδικασίας είναι (α) να αρχίσουν οι μαθητές να εργάζονται ομαδικά διατυπώνοντας αρχικές σκέψεις, τις οποίες στη συνέχεια κάθε μέλος με ηρεμία θα επεξεργαστεί και θα συμπληρώσει στο σπίτι του (βλ. ενδεικτικά [1^η Ατομική Εργασία για το σπίτι](#)) και (β) να συνειδητοποιήσουν οι μαθητές πως κάθε ομάδα αναλαμβάνει για όλη τη διάρκεια της εφαρμογής του σεναρίου έναν συγκεκριμένο ρόλο τον οποίο θα διατηρήσει μέχρι το τέλος, και θα εξειδικευτεί σε αυτόν. Έτσι, οι μαθητές επωμίζονται την ευθύνη της τεκμηριωμένης ενημέρωσης και των υπολοίπων μελών της τάξης για το αντικείμενο μελέτης τους.

Στο πλαίσιο της αξιολόγησης των μαθητών στη φάση αυτή ο εκπαιδευτικός ελέγχει τις ατομικές εργασίες που θα λάβει από τους μαθητές, για να διαπιστώσει το βαθμό κατανόησης των ασκήσεων και τον βαθμό απόκτησης της δεξιότητας ανίχνευσης συγκεκριμένων στοιχείων στο κείμενο του Παπαδιαμάντη, γιατί αυτό ακριβώς θα χρειαστούν οι μαθητές στη συνέχεια.

B' φάση: κατά την ανάγνωση (6 διδακτικές ώρες)

2^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Οι μαθητές έρχονται στο εργαστήριο πληροφορικής τους σχολείου και κάθονται ανά ομάδες στους διαθέσιμους Η/Υ. Ανοίγουν τον Η/Υ της ομάδας τους, και σε έναν φυλλομετρητή πληκτρολογούν τη διεύθυνση του ιστοχώρου, ο οποίος θα αποτελέσει

σημείο αναφοράς για τις εργασίες των ομάδων για τις επόμενες διδακτικές ώρες (βλ. ενδεικτικά το [Φύλλο Εργασίας της 3^{ης} Ομάδας](#)). Δίνονται πέντε (5) λεπτά στους μαθητές, για να γνωρίσουν το συγκεκριμένο ιστοχώρο. Η δραστηριότητα αυτή αποσκοπεί να έλθουν οι μαθητές σε επαφή με τον ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη και να αντιληφθούν πως και στο διαδίκτυο υπάρχουν «τόποι» με ταξινομημένο υλικό για συγγραφείς, χρήσιμοι για τις εργασίες τους. Έτσι θα μετακινηθούν από τον παραδοσιακό τρόπο προσέγγισης του λογοτεχνικού έργου και του δημιουργού του (λογοτεχνικός γραμματισμός), αποκτώντας νέα αναγνωστική ταυτότητα.

Έπειτα, με βάση το φύλλο εργασίας οι μαθητές κατευθύνονται να δουν το περιβάλλον διεπαφής χρήστη σε κάποια διαδικτυακά εργαλεία κατασκευής ιστοσελίδων και ιστολογίων, ώστε να συγκρίνουν μόνοι τους και να επιλέξουν το εργαλείο κατασκευής του δικού τους ιστότοπου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του. Τέλος, επιλέγουν ένα μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ανάρτηση των εργασιών της ομάδας στον ιστότοπο. Με τη δραστηριότητα αυτή επιδιώκεται οι μαθητές να αξιολογήσουν διαδικτυακά εργαλεία (ψηφιακός και κριτικός γραμματισμός) και να αποφασίσουν για το εργαλείο κατασκευής του ιστοτόπου τους. Ασφαλώς υπάρχουν πολύ περισσότερα εργαλεία, ωστόσο τα συγκεκριμένα επελέγησαν με βάση την ευκολία εξοικείωσης ενός μέτρου σε εμπειρία χρήστη.

Επειδή ο χρόνος που προβλέπεται για την εφαρμογή του σεναρίου είναι σχετικά λίγος (οκτώ διδακτικές ώρες) ανατίθεται στους μαθητές ως ατομική εργασία για το σπίτι η επίσκεψη στον ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη και η επιλογή διηγημάτων τα οποία θα προτείνουν στην επόμενη συνάντηση ως αντικείμενο μελέτης στην ομάδα τους (βλ. ενδεικτικά [2^η Ατομική Εργασία για το σπίτι](#)). Αυτή η επιλογή γίνεται για να επιτευχθεί η μεγαλύτερη δυνατή εξοικονόμηση χρόνου.

3^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Οι μαθητές επισκέπτονται ξανά τον ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών και επιλέγουν το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούν στη συνέχεια. Για την επιλογή τους πολύ σημαντικό είναι να λάβουν υπόψη τους το πεδίο έρευνας της

ομάδας τους αναφορικά με τον Παπαδιαμάντη. Για να μπορέσει ο εκπαιδευτικός να αξιολογήσει τα κριτήρια επιλογής του συγκεκριμένου διηγήματος για κάθε ομάδα, οι μαθητές καλούνται να συντάξουν ένα σύντομο κείμενο για να δικαιολογήσουν την επιλογή τους αυτή. Με τον τρόπο επιλογής διηγήματος προς μελέτη, οι μαθητές από τη μια μαθαίνουν να συνεργάζονται (ομαδοσυνεργατική εργασία) και από την άλλη μπαίνουν σε μια πρωτόγνωρη για αυτούς διαδικασία, να επιλέξουν μόνοι τους το λογοτεχνικό έργο που θα μελετήσουν και μάλιστα διαδικτυακά. Το γεγονός ότι ο καθένας φέρνει τουλάχιστον δυο προτάσεις διηγημάτων στην ομάδα προς συζήτηση και επιλογή (βλ. δραστηριότητα προηγούμενης ώρας) θα αποτελέσει αφορμή για συζήτηση μεταξύ των μαθητών στην ομάδα, σε σχέση με το καταλληλότερο για την έρευνά τους διήγημα. Η συζήτηση αυτή και η προσπάθεια να καταλήξουν σε μια επιλογή αποτελεί μεγάλο κέρδος για τη διαμόρφωση της αναγνωστικής ταυτότητας των μαθητών, γιατί κάποιος θα θελήσουν να διαβάσουν και διηγήματα που πρότειναν άλλα μέλη της ομάδας τους, άρα θα γνωρίσουν περισσότερο τον Παπαδιαμάντη και πιθανώς θα αλλάξουν οπτική γωνία για τη θεώρηση της λογοτεχνίας. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα αρχίζει τη μελέτη του διηγήματος που επέλεξε.

4^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Οι μαθητές, έχοντας ξεκινήσει από την προηγούμενη διδακτική ώρα τη μελέτη του διηγήματος που επέλεξαν, κρατούν σημειώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις του φύλλου εργασίας (βλ. ενδεικτικά [1^η Ομαδική Εργασία](#)), συναποφασίζουν για το τελικό κείμενο προς δημοσίευση και το αναρτούν στη σελίδα της ομάδας τους στον ιστότοπο τον οποίο δημιούργησαν. Έχοντας εργαστεί ομαδικά κατά την υλοποίηση της συγκεκριμένης εργασίας, οι μαθητές αναπτύσσουν πνεύμα συνεργασίας και συνθέτουν ένα κείμενο που σε κάθε περίπτωση αποτελεί πόνημα κοινής μελέτης και δουλειάς. Το γεγονός ότι η κάθε ομάδα μαθητών εργάζεται πάνω σε ένα συγκεκριμένο πεδίο έρευνας στο έργο του Παπαδιαμάντη έχει ως αποτέλεσμα τη μεγαλύτερη δυνατή εξοικείωση των μαθητών με το συγκεκριμένο πεδίο και την παραγωγή πιο προσεγμένων και έγκυρων κειμένων αναφορικά με αυτό. Η πρακτική

του να ασχολείται η κάθε ομάδα από λίγο με όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη μελέτη του παπαδιαμαντικού έργου αποφεύχθηκε και λόγω περιορισμένου χρόνου και λόγω συγκεκριμένης αντίληψης για τον τρόπο εργασίας των ομάδων.

5^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Κατά τη διδακτική αυτή ώρα οι μαθητές έρχονται σε επαφή με ένα δημοσιευμένο άρθρο που έχει αναρτηθεί επίσης στον ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη. Τα άρθρα που επελέγησαν έχουν συγκεκριμένο προσανατολισμό, ώστε να συνάδουν όσο γίνεται περισσότερο με το πεδίο έρευνας της κάθε ομάδας. Έτσι, αφού κρατήσουν σημειώσεις σύμφωνα με τις υποδείξεις του φύλλου εργασίας (βλ. ενδεικτικά [2^η Ομαδική Εργασία](#)), οι μαθητές αναρτούν το τελικό κείμενο στον ιστότοπο που δημιούργησαν. Μέσα από τη μελέτη κάποιων άρθρων για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του, οι μαθητές θα έλθουν σε επαφή με τη λογοτεχνική κριτική και θα αντιληφθούν ότι υπάρχουν πολλές διαφορετικές απόψεις για κάποιον λογοτέχνη από αυτές που είχαν συνηθίσει να διαβάζουν στο σχολικό βιβλίο. Η γνωριμία με τον χώρο αυτό θα διευρύνει τους ορίζοντες των μαθητών και θα τους προβληματίσει, ώστε στο εξής να διερευνούν περισσότερο, έστω και διαδικτυακά, τις κριτικές που έχουν δημοσιευτεί για τους ποιητές και συγγραφείς, έργα των οποίων διδάσκονται μέσω του σχολικού εγχειριδίου.

6^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Ακολουθώντας τις υποδείξεις του φύλλου εργασίας (βλ. ενδεικτικά [3^η Ομαδική Εργασία](#)), οι μαθητές αρχικά καλούνται να επιλέξουν μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση του συγγραφέα, η οποία αποτυπώνει εύστοχα τη μορφή του, σύμφωνα με την άποψη που έχουν διαμορφώσει για αυτόν, και να συνθέσουν ένα κείμενο αιτιολόγησης της επιλογής τους. Στη συνέχεια, διαβάζουν την υπόθεση συγκεκριμένου διηγήματος και παρακολουθούν δύο σχετικά αποσπάσματα βίντεο. Καλούνται να συγκρίνουν το λογοτεχνικό κείμενο με το φιλικό και προτρέπονται να συζητήσουν στην ολομέλεια τις εντυπώσεις που τους δημιούργησε το δεύτερο. Στο σημείο αυτό επιδιώκεται να έλθουν οι μαθητές σε επαφή και με άλλες μορφές

καλλιτεχνικής έκφρασης, όπως η φωτογραφία, η ζωγραφική και ο κινηματογράφος. Με τον τρόπο αυτό θα συνειδητοποιήσουν στην πράξη (πληθώρα φωτογραφιών και προσωπογραφιών) την ποικιλία που υπάρχει στον τρόπο θέασης του ίδιου προσώπου ή πράγματος από διαφορετικούς δημιουργούς. Ακόμη, θα γνωρίσουν, έστω και ως πρώτη προσέγγιση, την κινηματογραφική αφήγηση και θα διερευνήσουν τη δυνατότητα σύγκρισης λογοτεχνικών και κινηματογραφικών έργων. Τέλος, θα δημιουργήσουν οι ίδιοι πολυτροπικό κείμενο, καθώς σε ένα αρχείο επεξεργαστή κειμένου θα εισάγουν μια φωτογραφία ή έναν υπερσύνδεσμο από βίντεο και θα τα συνοδεύσουν με σχετικό κείμενο.

7^η ώρα (εργαστήριο πληροφορικής)

Η διδακτική αυτή ώρα αφιερώνεται από όλες τις ομάδες στον έλεγχο των αναρτημένων στον ιστότοπο κειμένων, ώστε να γίνουν οι τελευταίες αλλαγές και μορφοποιήσεις στο περιεχόμενο. Ακόμη, οι ομάδες συνεννοούνται για τον τρόπο παρουσίασης των εργασιών τους στην ολομέλεια, κατά την επόμενη διδακτική ώρα. Ο τελικός έλεγχος των εργασιών από τα μέλη της ομάδας κρίνεται σκόπιμος, γιατί και στις δύο προηγούμενες φάσεις ο προτεινόμενος ρυθμός εκτέλεσης των εργασιών είναι γρήγορος. Συνεπώς, μια διδακτική ώρα για ενδελεχή έλεγχο θα βοηθήσει στην αποφυγή εξόφθαλμων λαθών και στην επίτευξη της καλύτερης δυνατής εικόνας, η οποία στη συνέχεια θα αποτελέσει παράμετρο αξιολόγησης.

Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (1 διδακτική ώρα)

8^η ώρα (αίθουσα προβολών)

Κατά την τελευταία αυτή διδακτική ώρα του σεναρίου οι ομάδες παρουσιάζουν τη σελίδα τους (μέρος του συνολικού ιστότοπου) στην ολομέλεια και κάθε μαθητής συμπληρώνει ένα [Φύλλο Αξιολόγησης](#). Ακολουθεί συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής των μαθητών στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύλλο Εργασίας 1ης Ομάδας

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

>>> **A' φάση: πριν από την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα)** <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, «[Πατέρα στο σπίτι](#)» από το σχολικό βιβλίο. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης η ομάδα μας προσπαθεί να ανιχνεύσει τα σημεία του κειμένου, όπου αναδεικνύεται ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα.

→ Μετά την ανάγνωση του διηγήματος, εργαζόμαστε ως ομάδα και καταγράφουμε επιγραμματικά τα σημεία στα οποία φαίνεται ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα. Έπειτα, επιλέγουμε ένα μέλος που θα παρουσιάσει τις σκέψεις μας στην ολομέλεια της τάξης.

✍ 1η Ατομική εργασία για το σπίτι

Σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου συνθέτω ένα κείμενο στο οποίο: (α) περιγράφο με λίγα λόγια το κοινωνικό περιβάλλον δραστηριοποίησης των προσώπων του διηγήματος και (β) προσδιορίζω τον κοινωνικό προβληματισμό του συγγραφέα.

>>> **B' φάση: κατά την ανάγνωση (Έξι [6] διδακτικές ώρες)** <<<

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού ανοίξουμε τον Η/Υ της ομάδας μας, σε ένα φυλλομετρητή (Browser) της αρεσκείας μας πληκτρολογούμε www.papadiamantis.org. Έχουμε πέντε λεπτά(5') στη διάθεσή μας, για να περιηγηθούμε στο συγκεκριμένο ιστοχώρο και να κρατήσουμε κάποιες σημειώσεις για όσα μας έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση σε αυτόν. Ο ιστοχώρος αυτός θα είναι σημείο αναφοράς για τις εργασίες της ομάδας μας για τις επόμενες έξι (6) διδακτικές ώρες.

→ Αφού συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας για τον «Ιστοχώρο Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών», πληκτρολογούμε τις παρακάτω διευθύνσεις σε διαφορετικές καρτέλες στο φυλλομετρητή, για να μπορούμε να συγκρίνουμε:

www.weebly.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστοσελίδων)
www.blogspot.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)
www.wordpress.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

→ Με ψηφοφορία (στην ολομέλεια της τάξης) αποφασίζουμε ποιο από τα παραπάνω εργαλεία θα χρησιμοποιήσουμε για τη δημιουργία του δικού μας ιστοχώρου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του και επιλέγουμε το μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ευθύνη ανάρτησης των εργασιών μας στον υπό κατασκευή ιστότοπο.

☞ 2η Ατομική εργασία για το σπίτι

Επισκέπτομαι την ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη (www.papadiamantis.org) και ακολουθώ τη διαδρομή: → Έργα (στο αριστερό μενού) → Διηγήματα. Διαβάζω χωρία διηγημάτων και κρατάω σημειώσεις για δύο διηγήματα που μου άρεσαν.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Στον Ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών (www.papadiamantis.org) ερχόμαστε στη σελίδα των [Διηγημάτων](#). Συζητάμε με βάση τις σημειώσεις μας (2^η ατομική εργασία) και επιλέγουμε το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Για την επιλογή μας δεν ξεχνάμε ότι το πεδίο έρευνας της ομάδας μας είναι ο κοινωνικός προβληματισμός του συγγραφέα. Σε ένα κείμενο δέκα στίχων δικαιολογούμε την επιλογή μας και αρχίζουμε τη μελέτη του διηγήματος.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 1η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το διήγημα κρατάμε σημειώσεις για: (α) την υπόθεση, (β) τον χωροχρόνο δράσης, (γ) τα πρόσωπα-ήρωες και (δ) τον κοινωνικό προβληματισμό του διηγήματος. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί (i) την αιτιολόγηση της επιλογής του διηγήματος και (ii) τις σημειώσεις, και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 2η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε το [άρθρο του Κωστή Παλαμά για τον Αλ. Παπαδιαμάντη](#) (Εφημερίδα Ακρόπολη 1911) κρατάμε σημειώσεις για την άποψη του αρθρογράφου για τον Παπαδιαμάντη και για όσα αναφέρει για τον κοινωνικό προβληματισμό που αναδεικνύεται στο έργο του. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

3η Ομαδική εργασία

Ψ Στον Ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη ακολουθούμε την πορεία:
→ Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Εικόνες → Προσωπογραφίες Α.Π. και επιλέγουμε μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση που, σύμφωνα με όσα ξέρουμε για το συγγραφέα, αποτυπώνει τη μορφή του. Δικαιολογούμε την επιλογή μας σε ένα κείμενο που συνοδεύει τη φωτογραφία που επιλέξαμε.

Ψ Ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Βίντεο → Η νοσταλγός. Διαβάζουμε την υπόθεση του διηγήματος και παρακολουθούμε τα δυο αποσπάσματα βίντεο. Στο πρώτο βίντεο παρακολουθούμε τη λογοτεχνική αφήγηση και τη συγκρίνουμε με την κινηματογραφική. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας για το τι προσθέτει και τι αφαιρεί η κινηματογραφική εκδοχή. Στο δεύτερο βίντεο ακούμε το τραγούδι τέλους και βλέπουμε σκηνές από την ταινία και στη συνέχεια συζητάμε στην ολομέλεια την εντύπωση που μας έκανε. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

7^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Ελέγχουμε τις αναρτήσεις της σελίδας της ομάδας μας στην ιστοσελίδα που δημιούργησε η τάξη μας στο διαδίκτυο και κάνουμε τις τελευταίες αλλαγές και μορφοποίηση περιεχομένου. Επιλέγουμε το μέλος που θα παρουσιάσει τη σελίδα της ομάδας μας στην ολομέλεια της τάξης

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

8^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρουσιάζουμε τη σελίδα μας στην ολομέλεια της τάξης και παρακολουθούμε την παρουσίαση και των υπολοίπων ομάδων. Κατά τις παρουσιάσεις συμπληρώνουμε (ατομικά) το Φύλλο Αξιολόγησης που μας μοιράστηκε και στο τέλος συμμετέχουμε στη συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής μας στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

Φύλλο Εργασίας 2ης Ομάδας

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, «[Πατέρα στο σπίτι](#)» από το σχολικό βιβλίο. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης η ομάδα μας προσπαθεί να ανιχνεύσει τα σημεία του κειμένου, όπου αναδεικνύεται ο ρεαλισμός στον τρόπο γραφής του συγγραφέα.

→ Μετά την ανάγνωση του διηγήματος, εργαζόμαστε ως ομάδα και καταγράφουμε επιγραμματικά τα σημεία στα οποία φαίνεται ο ρεαλισμός του συγγραφέα. Έπειτα, επιλέγουμε ένα μέλος που θα παρουσιάσει τις σκέψεις μας στην ολομέλεια της τάξης.

✍ 1η Ατομική εργασία για το σπίτι

Σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου συνθέτω ένα κείμενο στο οποίο: (α) περιγράψω με λίγα λόγια τα χαρακτηριστικά του ρεαλισμού στην πεζογραφία και (β) προσδιορίζω το ρεαλιστικό χαρακτήρα του συγκεκριμένου διηγήματος.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Έξι [6] διδακτικές ώρες) <<<

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού ανοίξουμε τον Η/Υ της ομάδας μας, σε ένα φυλλομετρητή (Browser) της αρεσκείας μας πληκτρολογούμε www.papadiamantis.org. Έχουμε πέντε λεπτά (5') στη διάθεσή μας, για να περιηγηθούμε στο συγκεκριμένο ιστοχώρο και να κρατήσουμε κάποιες σημειώσεις για όσα μας έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση σε αυτόν. Ο ιστοχώρος αυτός θα είναι σημείο αναφοράς για τις εργασίες της ομάδας μας για τις επόμενες έξι (6) διδακτικές ώρες.

→ Αφού συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας για τον «Ιστοχώρο Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών» πληκτρολογούμε τις παρακάτω διευθύνσεις σε διαφορετικές καρτέλες στο φυλλομετρητή, για να μπορούμε να συγκρίνουμε:

www.weebly.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστοσελίδων)

www.blogspot.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

www.wordpress.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

→ Με ψηφοφορία (στην ολομέλεια της τάξης) αποφασίζουμε ποιο από τα παραπάνω εργαλεία θα χρησιμοποιήσουμε για τη δημιουργία του δικού μας ιστοχώρου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του και επιλέγουμε το μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ευθύνη ανάρτησης των εργασιών μας στον υπό κατασκευή ιστότοπο.

≈ 2η Ατομική εργασία για το σπίτι

Επισκέπτομαι την ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη (www.papadiamantis.org) και ακολουθώ τη διαδρομή: → Έργα (στο αριστερό μενού) → Διηγήματα. Διαβάζω χωρία διηγημάτων και κρατάω σημειώσεις για δύο διηγήματα που μου άρεσαν.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Στον Ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών (www.papadiamantis.org) ερχόμαστε στη σελίδα των [Διηγημάτων](#). Συζητάμε με βάση τις σημειώσεις μας (2^η ατομική εργασία) και επιλέγουμε το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Για την επιλογή μας δεν ξεχνάμε ότι το πεδίο έρευνας της ομάδας μας είναι η ανίχνευση στοιχείων ρεαλισμού στα έργα του συγγραφέα. Σε ένα κείμενο δέκα στίχων δικαιολογούμε την επιλογή μας και αρχίζουμε τη μελέτη του διηγήματος.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

≈ 1η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το διήγημα κρατάμε σημειώσεις για: (α) την υπόθεση, (β) τον χωροχρόνο δράσης, (γ) τα πρόσωπα-ήρωες και (δ) το ρεαλιστικό χαρακτήρα του διηγήματος. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί (i) την αιτιολόγηση της επιλογής του διηγήματος και (ii) τις σημειώσεις, και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

≈ 2η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε [το άρθρο της Μ. Βαμβουνάκη για τον Αλ. Παπαδιαμάντη](#) (Εφημερίδα *Ελευθεροτυπία*, 2011) κρατάμε σημειώσεις για την άποψη της αρθρογράφου για τον Παπαδιαμάντη και για όσα αναφέρει για τον ιαματικό και

παρηγορητικό χαρακτήρα του έργου του. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

3η Ομαδική εργασία

↳ Στον Ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη ακολουθούμε την πορεία:
→ Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Εικόνες → Προσωπογραφίες Α.Π. και επιλέγουμε μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση που, σύμφωνα με όσα ξέρουμε για το συγγραφέα, αποτυπώνει τη μορφή του. Δικαιολογούμε την επιλογή μας σε ένα κείμενο που συνοδεύει τη φωτογραφία που επιλέξαμε.

↳ Ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Βίντεο → Η νοσταλγός. Διαβάζουμε την υπόθεση του διηγήματος και παρακολουθούμε τα δυο αποσπάσματα βίντεο. Στο πρώτο βίντεο παρακολουθούμε τη λογοτεχνική αφήγηση και τη συγκρίνουμε με την κινηματογραφική. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας για το τι προσθέτει και τι αφαιρεί η κινηματογραφική εκδοχή. Στο δεύτερο βίντεο ακούμε το τραγούδι τέλους και βλέπουμε σκηνές από την ταινία και στη συνέχεια συζητάμε στην ολομέλεια την εντύπωση που μας έκανε. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

7^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Ελέγχουμε τις αναρτήσεις της σελίδας της ομάδας μας στην ιστοσελίδα που δημιούργησε η τάξη μας στο διαδίκτυο και κάνουμε τις τελευταίες αλλαγές και μορφοποίηση περιεχομένου. Επιλέγουμε το μέλος που θα παρουσιάσει τη σελίδα της ομάδας μας στην ολομέλεια της τάξης

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

8^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρουσιάζουμε τη σελίδα μας στην ολομέλεια της τάξης και παρακολουθούμε την παρουσίαση και των υπολοίπων ομάδων. Κατά τις παρουσιάσεις συμπληρώνουμε (ατομικά) το Φύλλο Αξιολόγησης που μας μοιράστηκε και στο τέλος συμμετέχουμε στη συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής μας στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

Φύλλο Εργασίας 3ης Ομάδας

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

>>> **A' φάση: πριν από την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα)** <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, «[Πατέρα στο σπίτι](#)» από το σχολικό βιβλίο. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης η ομάδα μας προσπαθεί να ανιχνεύσει τα σημεία του κειμένου, που μπορεί να θεωρηθούν ότι περιέχουν αυτοβιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα.

→ Μετά την ανάγνωση του διηγήματος, εργαζόμαστε ως ομάδα και καταγράφουμε επιγραμματικά τα σημεία που μπορεί να θεωρηθούν ότι περιέχουν αυτοβιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα. Έπειτα, επιλέγουμε ένα μέλος που θα παρουσιάσει τις σκέψεις μας στην ολομέλεια της τάξης.

✍ 1η Ατομική εργασία για το σπίτι

Σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου συνθέτω ένα κείμενο στο οποίο: (α) περιγράψω με λίγα λόγια κάποια στοιχεία της ζωής του συγγραφέα και (β) προσδιορίζω τα αυτοβιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα στο κείμενο.

>>> **B' φάση: κατά την ανάγνωση (Έξι [6] διδακτικές ώρες)** <<<

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού ανοίξουμε τον Η/Υ της ομάδας μας, σε ένα φυλλομετρητή (Browser) της αρεσκείας μας πληκτρολογούμε www.papadiamantis.org. Έχουμε πέντε λεπτά(5') στη διάθεσή μας, για να περιηγηθούμε στο συγκεκριμένο ιστοχώρο και να κρατήσουμε κάποιες σημειώσεις για όσα μας έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση σε αυτόν. Ο ιστοχώρος αυτός θα είναι σημείο αναφοράς για τις εργασίες της ομάδας μας για τις επόμενες έξι (6) διδακτικές ώρες.

→ Αφού συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας για τον «Ιστοχώρο Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών» πληκτρολογούμε τις παρακάτω διευθύνσεις σε διαφορετικές καρτέλες στο φυλλομετρητή, για να μπορούμε να συγκρίνουμε:

www.weebly.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστοσελίδων)

www.blogspot.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

www.wordpress.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

→ Με ψηφοφορία (στην ολομέλεια της τάξης) αποφασίζουμε ποιο από τα παραπάνω εργαλεία θα χρησιμοποιήσουμε για τη δημιουργία του δικού μας ιστοχώρου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του και επιλέγουμε το μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ευθύνη ανάρτησης των εργασιών μας στον υπό κατασκευή ιστότοπο.

☞ 2η Ατομική εργασία για το σπίτι

Επισκέπτομαι την ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη (www.papadiamantis.org) και ακολουθώ τη διαδρομή: → Έργα (στο αριστερό μενού) → Διηγήματα. Διαβάζω χωρία διηγημάτων και κρατάω σημειώσεις για δύο διηγήματα που μου άρεσαν.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Στον Ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών (www.papadiamantis.org) ερχόμαστε στη σελίδα των Διηγημάτων. Συζητάμε με βάση τις σημειώσεις μας (2^η ατομική εργασία) και επιλέγουμε το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Για την επιλογή μας δεν ξεχνάμε ότι το πεδίο έρευνας της ομάδας μας είναι η ανίχνευση αυτοβιογραφικών στοιχείων στα έργα του συγγραφέα. Σε ένα κείμενο δέκα στίχων δικαιολογούμε την επιλογή μας και αρχίζουμε τη μελέτη του διηγήματος.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 1η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το διήγημα κρατάμε σημειώσεις για: (α) την υπόθεση, (β) το χωρο-χρόνο δράσης, (γ) τα πρόσωπα-ήρωες και (δ) τα αυτοβιογραφικά στοιχεία του συγγραφέα στο διήγημα. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί (i) την αιτιολόγηση της επιλογής του διηγήματος και (ii) τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 2η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε το άρθρο της Σ. Παπασπύρου για τον Αλ. Παπαδιαμάντη (Εφημερίδα Ελευθεροτυπία 2010) κρατάμε σημειώσεις για την άποψη του αρθρογράφου για τον Παπαδιαμάντη και για όσα αναφέρει για ενδιαφέροντα στοιχεία

της ζωής και του έργου του. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

3η Ομαδική εργασία

↳ Στον Ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη ακολουθούμε την πορεία:
→ Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Εικόνες → Προσωπογραφίες Α.Π. και επιλέγουμε μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση που, σύμφωνα με όσα ξέρουμε για το συγγραφέα, αποτυπώνει τη μορφή του. Δικαιολογούμε την επιλογή μας σε ένα κείμενο που συνοδεύει τη φωτογραφία που επιλέξαμε.

↳ Ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Βίντεο → Η νοσταλγός. Διαβάζουμε την υπόθεση του διηγήματος και παρακολουθούμε τα δυο αποσπάσματα βίντεο. Στο πρώτο βίντεο παρακολουθούμε τη λογοτεχνική αφήγηση και τη συγκρίνουμε με την κινηματογραφική. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας για το τι προσθέτει και τι αφαιρεί η κινηματογραφική εκδοχή. Στο δεύτερο βίντεο ακούμε το τραγούδι τέλους και βλέπουμε σκηνές από την ταινία και στη συνέχεια συζητάμε στην ολομέλεια την εντύπωση που μας έκανε. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

7^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Ελέγχουμε τις αναρτήσεις της σελίδας της ομάδας μας στην ιστοσελίδα που δημιούργησε η τάξη μας στο διαδίκτυο και κάνουμε τις τελευταίες αλλαγές και μορφοποίηση περιεχομένου. Επιλέγουμε το μέλος που θα παρουσιάσει τη σελίδα της ομάδας μας στην ολομέλεια της τάξης

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

8^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρουσιάζουμε τη σελίδα μας στην ολομέλεια της τάξης και παρακολουθούμε την παρουσίαση και των υπολοίπων ομάδων. Κατά τις παρουσιάσεις συμπληρώνουμε (ατομικά) το Φύλλο Αξιολόγησης που μας μοιράστηκε και στο τέλος συμμετέχουμε στη συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής μας στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

Φύλλο Εργασίας 4ης Ομάδας

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, «[Πατέρα στο σπίτι](#)» από το σχολικό βιβλίο. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης η ομάδα μας προσπαθεί να ανιχνεύσει τα σημεία του κειμένου, όπου αποκαλύπτεται ο χαρακτήρας δύο εκ των προσώπων-ηρώων του διηγήματος και η στάση του συγγραφέα προς αυτά.

→ Μετά την ανάγνωση του διηγήματος, εργαζόμαστε ως ομάδα και καταγράφουμε επιγραμματικά τα σημεία στα οποία αποκαλύπτεται ο χαρακτήρας δύο εκ των προσώπων-ηρώων του διηγήματος και η στάση του συγγραφέα προς αυτά. Έπειτα, επιλέγουμε ένα μέλος που θα παρουσιάσει τις σκέψεις μας στην ολομέλεια της τάξης.

✍ 1η Ατομική εργασία για το σπίτι

Σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου συνθέτω ένα κείμενο στο οποίο: (α) περιγράψω με λίγα λόγια τα πρόσωπα του διηγήματος και (β) προσδιορίζω το χαρακτήρα δύο εκ των προσώπων-ηρώων του διηγήματος.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Έξι [6] διδακτικές ώρες) <<<

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού ανοίξουμε τον Η/Υ της ομάδας μας, σε ένα φυλλομετρητή (Browser) της αρεσκείας μας πληκτρολογούμε www.papadiamantis.org. Έχουμε πέντε (5') λεπτά στη διάθεσή μας, για να περιηγηθούμε στο συγκεκριμένο ιστοχώρο και να κρατήσουμε κάποιες σημειώσεις για όσα μας έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση σε αυτόν. Ο ιστοχώρος αυτός θα είναι σημείο αναφοράς για τις εργασίες της ομάδας μας για τις επόμενες έξι (6) διδακτικές ώρες.

→ Αφού συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας για τον «Ιστοχώρο Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών» πληκτρολογούμε τις παρακάτω διευθύνσεις σε διαφορετικές καρτέλες στο φυλλομετρητή, για να μπορούμε να συγκρίνουμε:

www.weebly.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστοσελίδων)

www.blogspot.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

www.wordpress.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

→ Με ψηφοφορία (στην ολομέλεια της τάξης) αποφασίζουμε ποιο από τα παραπάνω εργαλεία θα χρησιμοποιήσουμε για τη δημιουργία του δικού μας ιστοχώρου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του και επιλέγουμε το μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ευθύνη ανάρτησης των εργασιών μας στον υπό κατασκευή ιστότοπο.

☞ 2η Ατομική εργασία για το σπίτι

Επισκέπτομαι την ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη (www.papadiamantis.org) και ακολουθώ τη διαδρομή: → Έργα (στο αριστερό μενού) → Διηγήματα. Διαβάζω χωρία διηγημάτων και κρατάω σημειώσεις για δύο διηγήματα που μου άρεσαν.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Στον Ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών (www.papadiamantis.org) ερχόμαστε στη σελίδα των Διηγημάτων. Συζητάμε με βάση τις σημειώσεις μας (2^η ατομική εργασία) και επιλέγουμε το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Για την επιλογή μας δεν ξεχνάμε ότι το πεδίο έρευνας της ομάδας μας είναι η σκιαγράφιση των προσώπων-ηρώων του διηγήματος και η στάση του συγγραφέα προς αυτά. Σε ένα κείμενο δέκα στίχων δικαιολογούμε την επιλογή μας και αρχίζουμε τη μελέτη του διηγήματος.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 1η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το διήγημα κρατάμε σημειώσεις για: (α) την υπόθεση, (β) το χωρο-χρόνο δράσης, (γ) τα πρόσωπα-ήρωες και (δ) τον κοινωνικό προβληματισμό του διηγήματος. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί (i) την αιτιολόγηση της επιλογής του διηγήματος και (ii) τις σημειώσεις, και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 2η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε το άρθρο του Ν. Παρίση για τον Αλ. Παπαδιαμάντη (Εφημερίδα Ελευθεροτυπία 2011) κρατάμε σημειώσεις για την άποψη του αρθρογράφου για τον Παπαδιαμάντη και για όσα αναφέρει για τις μορφές των προσώπων που περιέχονται

στο έργο του. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

3η Ομαδική εργασία

Στον Ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Εικόνες → Προσωπογραφίες Α.Π. και επιλέγουμε μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση που, σύμφωνα με όσα ξέρουμε για το συγγραφέα, αποτυπώνει τη μορφή του. Δικαιολογούμε την επιλογή μας σε ένα κείμενο που συνοδεύει τη φωτογραφία που επιλέξαμε.

↪ Ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Βίντεο → Η νοσταλγός. Διαβάζουμε την υπόθεση του διηγήματος και παρακολουθούμε τα δύο αποσπάσματα βίντεο. Στο πρώτο βίντεο παρακολουθούμε τη λογοτεχνική αφήγηση και τη συγκρίνουμε με την κινηματογραφική. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας για το τι προσθέτει και τι αφαιρεί η κινηματογραφική εκδοχή. Στο δεύτερο βίντεο ακούμε το τραγούδι τέλους και βλέπουμε σκηνές από την ταινία και στη συνέχεια συζητάμε στην ολομέλεια την εντύπωση που μας έκανε. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

7^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Ελέγχουμε τις αναρτήσεις της σελίδας της ομάδας μας στην ιστοσελίδα που δημιούργησε η τάξη μας στο διαδίκτυο και κάνουμε τις τελευταίες αλλαγές και μορφοποίηση περιεχομένου. Επιλέγουμε το μέλος που θα παρουσιάσει τη σελίδα της ομάδας μας στην ολομέλεια της τάξης

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

8^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρουσιάζουμε τη σελίδα μας στην ολομέλεια της τάξης και παρακολουθούμε την παρουσίαση και των υπολοίπων ομάδων. Κατά τις παρουσιάσεις συμπληρώνουμε (ατομικά) το Φύλλο Αξιολόγησης που μας μοιράστηκε και στο τέλος συμμετέχουμε στη συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής μας στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

Φύλλο Εργασίας 5ης Ομάδας

Ο Παπαδιαμάντης και το Διαδίκτυο

>>> Α' φάση: πριν από την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

1^η διδακτική ώρα, Αίθουσα διδασκαλίας

→ Ο εκπαιδευτικός διαβάζει το διήγημα του Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, «[Πατέρα στο σπίτι](#)» από το σχολικό βιβλίο. Κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης η ομάδα μας προσπαθεί να ανιχνεύσει τα σημεία του κειμένου, όπου αναδεικνύεται η ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα.

→ Μετά την ανάγνωση του διηγήματος, εργαζόμαστε ως ομάδα και καταγράφουμε επιγραμματικά τα σημεία στα οποία φαίνεται η ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα. Έπειτα, επιλέγουμε ένα μέλος που θα παρουσιάσει τις σκέψεις μας στην ολομέλεια της τάξης.

✍ 1η Ατομική εργασία για το σπίτι

Σε πρόγραμμα επεξεργασίας κειμένου συνθέτω ένα κείμενο στο οποίο: (α) περιγράψω με λίγα λόγια τα στοιχεία της γλώσσας στο έργο του συγγραφέα και (β) προσδιορίζω την ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα στο διήγημα.

>>> Β' φάση: κατά την ανάγνωση (Έξι [6] διδακτικές ώρες) <<<

2^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Αφού ανοίξουμε τον Η/Υ της ομάδας μας, σε ένα φυλλομετρητή (Browser) της αρεσκείας μας πληκτρολογούμε www.papadiamantis.org. Έχουμε πέντε λεπτά (5') στη διάθεσή μας, για να περιηγηθούμε στο συγκεκριμένο ιστοχώρο και να κρατήσουμε κάποιες σημειώσεις για όσα μας έκαναν θετική ή/και αρνητική εντύπωση σε αυτόν. Ο ιστοχώρος αυτός θα είναι σημείο αναφοράς για τις εργασίες της ομάδας μας για τις επόμενες έξι (6) διδακτικές ώρες.

→ Αφού συζητήσαμε τις εντυπώσεις μας για τον «Ιστοχώρο Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών» πληκτρολογούμε τις παρακάτω διευθύνσεις σε διαφορετικές καρτέλες στο φυλλομετρητή, για να μπορούμε να συγκρίνουμε:

www.weebly.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστοσελίδων)
www.blogspot.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)
www.wordpress.com (διαδικτυακό εργαλείο κατασκευής δωρεάν ιστολογίων)

→ Με ψηφοφορία (στην ολομέλεια της τάξης) αποφασίζουμε ποιο από τα παραπάνω εργαλεία θα χρησιμοποιήσουμε για τη δημιουργία του δικού μας ιστοχώρου για τον Παπαδιαμάντη και το έργο του και επιλέγουμε το μέλος της ομάδας που θα αναλάβει την ευθύνη ανάρτησης των εργασιών μας στον υπό κατασκευή ιστότοπο.

☞ 2η Ατομική εργασία για το σπίτι

Επισκέπτομαι την ιστοσελίδα για τον Παπαδιαμάντη (www.papadiamantis.org) και ακολουθώ τη διαδρομή: → Έργα (στο αριστερό μενού) → Διηγήματα. Διαβάζω χωρία διηγημάτων και κρατάω σημειώσεις για δύο διηγήματα που μου άρεσαν.

3^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Στον Ιστοχώρο της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών (www.papadiamantis.org) ερχόμαστε στη σελίδα των [Διηγημάτων](#). Συζητάμε με βάση τις σημειώσεις μας (2^η ατομική εργασία) και επιλέγουμε το διήγημα με το οποίο θα ασχοληθούμε στη συνέχεια. Για την επιλογή μας δεν ξεχνάμε ότι το πεδίο έρευνας της ομάδας μας είναι η ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα. Σε ένα κείμενο δέκα στίχων δικαιολογούμε την επιλογή μας και αρχίζουμε τη μελέτη του διηγήματος.

4^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 1η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε προσεκτικά το διήγημα κρατάμε σημειώσεις για: (α) την υπόθεση, (β) το χωροχρόνο δράσης, (γ) τα πρόσωπα-ήρωες και (δ) τον κοινωνικό προβληματισμό του διηγήματος. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί (i) την αιτιολόγηση της επιλογής του διηγήματος και (ii) τις σημειώσεις, και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

5^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

☞ 2η Ομαδική εργασία

Αφού μελετήσουμε [το άρθρο της Ελ. Κοτζιά για τον Αλ. Παπαδιαμάντη](#) (Εφημερίδα Καθημερινή 2005) κρατάμε σημειώσεις για την άποψη του αρθρογράφου για τον Παπαδιαμάντη και για όσα αναφέρει για την ιδιομορφία της γλώσσας του συγγραφέα.

Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

6^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

3η Ομαδική εργασία

Ψ Στον Ιστοχώρο για τον Παπαδιαμάντη ακολουθούμε την πορεία:
→ Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Εικόνες → Προσωπογραφίες Α.Π. και επιλέγουμε μια φωτογραφία ή μια καλλιτεχνική απεικόνιση που, σύμφωνα με όσα ξέρουμε για το συγγραφέα, αποτυπώνει τη μορφή του. Δικαιολογούμε την επιλογή μας σε ένα κείμενο που συνοδεύει τη φωτογραφία που επιλέξαμε.

Ψ Ακολουθούμε την πορεία: → Πολυμέσα (στο αριστερό μενού) → Βίντεο → Η νοσταλγός. Διαβάζουμε την υπόθεση του διηγήματος και παρακολουθούμε τα δυο αποσπάσματα βίντεο. Στο πρώτο βίντεο παρακολουθούμε τη λογοτεχνική αφήγηση και τη συγκρίνουμε με την κινηματογραφική. Καταγράφουμε τις σκέψεις μας για το τι είναι αυτό που προσθέτει και τι αυτό που αφαιρεί η κινηματογραφική εκδοχή. Στο δεύτερο βίντεο ακούμε το τραγούδι τέλους και βλέπουμε σκηνές από την ταινία και στη συνέχεια συζητάμε στην ολομέλεια την εντύπωση που μας έκανε. Ο γραμματέας της ομάδας δακτυλογραφεί τις σημειώσεις και ο υπεύθυνος ανάρτησης τις «ανεβάζει» στη σελίδα της ομάδας.

7^η διδακτική ώρα, Εργαστήριο Πληροφορικής

→ Ελέγχουμε τις αναρτήσεις της σελίδας της ομάδας μας στην ιστοσελίδα που δημιούργησε η τάξη μας στο διαδίκτυο και κάνουμε τις τελευταίες αλλαγές και μορφοποίηση περιεχομένου. Επιλέγουμε το μέλος που θα παρουσιάσει τη σελίδα της ομάδας μας στην ολομέλεια της τάξης

>>> Γ' φάση: μετά την ανάγνωση (Μία [1] διδακτική ώρα) <<<

8^η διδακτική ώρα, Αίθουσα προβολών

→ Παρουσιάζουμε τη σελίδα μας στην ολομέλεια της τάξης και παρακολουθούμε την παρουσίαση και των υπολοίπων ομάδων. Κατά τις παρουσιάσεις συμπληρώνουμε (ατομικά) το Φύλλο Αξιολόγησης που μας μοιράστηκε και στο τέλος συμμετέχουμε στη συζήτηση για την εμπειρία συμμετοχής μας στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη.

Z. ΆΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Κατά την εφαρμογή του σεναρίου, αντί για ιστοσελίδα ή ιστολόγιο, θα μπορούσαν οι μαθητές με τη βοήθεια του εκπαιδευτικού να δημιουργήσουν μια ιστοεξερεύνηση (WebQuest), στην οποία θα αναρτηθεί όλο το υλικό που θα συγκεντρώσουν οι μαθητές είτε αυτούσιο είτε με τη μορφή υπερσυνδέσμων.

H. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου προϋποθέτει τη χρήση του εργαστηρίου πληροφορικής του σχολείου σχεδόν καθ' όλη τη διάρκειά της. Επίσης, αν είναι εφικτό, καλό είναι ο προγραμματισμός να προβλέπει τη χρήση του εργαστηρίου για συνεχόμενο δίωρο, καθώς η χρήση του εργαστηρίου μόνο για μία ώρα βοηθά ελάχιστα την πρόοδο των ομαδικών μαθητικών εργασιών.

Τέλος, επειδή ο χρόνος που προβλέπεται είναι οριακά επαρκής για την υλοποίηση των εργασιών σε όλες τις φάσεις, είναι σκόπιμο ο εκπαιδευτικός να έχει τονίσει την ανάγκη τήρησης των χρονικών ορίων από την αρχή εφαρμογής του σεναρίου και οι μαθητές να έχουν συνειδητοποιήσει την υποχρέωσή τους για την έγκαιρη ολοκλήρωση και ανάρτηση των κειμένων τους.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολίδου, Β. 2012. Η λογοτεχνία στα νέα περιβάλλοντα των ΤΠΕ: κυβερνολογοτεχνία και e-books, ψηφιακές κοινότητες αναγνωστών, δημιουργική γραφή και αφήγηση στον ψηφιακό κόσμο. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας,

http://www.greeklanguage.gr/sites/default/files/digital_school/3.1.2_apostolidou.pdf

[23/03/2013]

Οδηγίες για τη διδασκαλία των φιλολογικών μαθημάτων στο Γενικό Λύκειο (Σχολικό έτος 2009-2010). Αθήνα: ΟΕΔΒ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Φύλλο Αξιολόγησης Γ' Φάσης

Παράμετροι Αξιολόγησης	1 ^η Ομάδα	2 ^η Ομάδα	3 ^η Ομάδα	4 ^η Ομάδα	5 ^η Ομάδα	6 ^η Ομάδα
Εμφάνιση σελίδας						
Ευχρηστία περιήγησης						
Περιεχόμενο σελίδας						
Χρώματα, μορφοποίηση						
Συνολική εικόνα						
Γράφω λίγα λόγια για την εμπειρία συμμετοχής μου στη συλλογική αυτή εργασία για τον Παπαδιαμάντη						